

Jubel på sjukhus över fredspriset

● Nadia Murad fällde tårar – och på Panzisjukhuset i Kongo-Kinshasa bröt glädjeyra ut efter beskedet att grundaren Denis Mukwege får Nobels fredspris.

NOBEL. De prisas för sina insatser mot sexuellt våld i konflikter och utrikesminister Margot Wallström kallar de båda hjältar.

Mukwege var mitt uppe i en operation när beskedet kom. Men sjukhuspersonalen tittade på tillkännagivandet av fredspristagarna via nätet och när det stod klart att Mukwege var en av dem utbröt enormt jubel.

– Jag var i operationssalen då det plötsligt blev en massa stök utanför och så kom det in folk i rummet och berättade nyheten för mig. Du kan förstå hur glad jag är, säger läkaren till norska VG.

I ett videoklipp syns kollegor som flockas runt Muk-

wege. Flera började gråta, vilket gjorde honom väldigt röd, säger pristagaren i en intervju på Nobelstiftelsens hemsida.

– Jag kan se i ansiktet på många kvinnor att de är glada över att ha blivit erkända.

Den svenska lungläkaren Elinor Ådelroth är på plats på Panzisjukhuset.

– När han kom ut var han jätteglad. Folk firar och tjoar, så jag har fått läsa in mig på toaletten för att höra vad du säger, säger hon till TT på telefon.

Ådelroth har varit i Kongo-Kinshasa och arbetat på sjukhuset och det intilliggande universitetet i omgångar sedan 2009. Hon känner Mukwege väl och beskriver det arbete

han gjort för att uppmärksamma sexuellt våld mot kvinnor och flickor i både krig och fred som fantastiskt.

Genom åren har den kongolesiske gynekologen opererat tusentals kvinnor i alla åldrar vars underliv trasats sönder av soldater, emellanåt beväpnade med trasiga flaskor eller frätande syror.

– Han är absolut värd priset. Är det någon som har försökt uppmärksamma världen på detta elände så är det han. Det tråkiga är att det fortgår.

Hans medpristagare, den yzidiska människorättsaktivisten Nadia Murad, tillfångatogs i augusti 2014 av terrororganisatio-

nen IS i Irak. Hon fördes till Mosul, där hon utsattes för sexuellt våld samt tortyr. Efter tre månader lyckades hon rymma och hon har sedan dess vittnat om de färor som tusentals flickor och kvinnor utsatts för av IS.

– Jag fick mod och styrka från de hemska saker jag har sett. Och jag kunde fly, därför vill jag nu berättas för världen om de saker som har hänt oss. För att rädda andra kvinnor och flickor, sade Murad 2016.

När Abid Shamdeen från organisationen Nadia's initiative pratade med Murad rann tårarna hos den nya fredspristagaren.

– Hon kunde inte säga så mycket, säger han. (TT)

Kavanaugh ett steg närmare HD-posten

Med 51 ja-röster och 49 nej-röster har den amerikanska senaten röstat igenom att avsluta debatten om domaren Brett Kavanaugh's nominering till Högsta domstolen.

FAKTA:

Brett Kavanaugh

Donald Trumps kandidat till posten som näste HD-domare, 53-åriga Brett Kavanaugh, beskrivs som en mycket konservativ ämbetsman. Han är traditionalist, det vill säga för en bokstavsstrogen tolkning av USA:s grundlag från 1789. Kavanaugh är tänkt att ersätta Anthony Kennedy, som länge har varit den mittendomare som avgjort när domstolen stått och vägt i känsliga frågor.

Källa: Supremecourt.gov

USA. Därmed återstår en omröstning, i samma församling, om han ska få den mäktiga posten.

USA:s president Donald Trump twittrade snabbt att han var "mycket stolt" över senaten som lät processen med domartillsättningen gå vidare.

Den slutliga omröstningen äger av allt att döma rum på i dag, lördag.

Fredagens proceduromröstning följde dock inte helt partilinerna. Den republikanska senatoren Lisa Murkowski röstade nej till att låta ärendet gå vidare till slutlig omröstning, medan demokraten Joe Manchin röstade ja. Styrkeförhållandet i senaten är jämnt med 51 republikaner och 49 demokrater.

I ljuset av anklagelserna om att Brett Kavanaugh

i sin ungdom begått sexuella övergrepp är det fortfarande oklart om det finns en majoritet för hans tillsättning.

Flera republikanska senatorer har trevat på manschetten och det är oklart hur de kommer att rösta i den sista omröstningen. (TT)

Kalmar mötte hjälten från Kongo

Nobelpristagaren Denis Mukwege vill besegra hatet med kärlek. Johanna Ingvarsson från Kalmar har träffat honom – och mött våldtäktsoffren på Panzisjukhuset i Kongo-Kinshasa.

KALMAR. På hösten 2015 fick Johanna Ingvarsson från Kalmar möjlighet att resa till Bukavu i östra Kongo-Kinshasa och besöka Panzisjukhuset. Resan – tillsammans med en grupp från Pingstmissionens utvecklingsarbete, PMU – satte djupa spår. Det tog henne flera veckor innan hon kunde prata om vad hon sett.

– Att få möta dessa kvinnor som blivit våldtagna i kriget. Man gråter bara när man ser det. Det var så fruktansvärt att uppleva, säger hon.

Omfattande och systematiska våldtäkter av civila används som ett vapen i kriget, berättar hon.

– Det är inte våldtäkter som vi är vana att prata om det i Sverige. De använder vapen och skär upp kvinnorna. Många av dem dör. Man förstår inte hur mycket hat som kan finnas i de människor som gör detta.

Och kvinnorna straffas dubbelt. Ofta är de inte välkomna i sina byar efter övergreppen.

– Det anses vara deras

Johanna Ingvarsson från Kalmar (i röd kjol) besökte Panzisjukhuset på hösten 2015 tillsammans med en grupp från Pingstmissionens utvecklingsarbete, PMU. FOTO: PRIVAT

fel på något sätt.

På Panzisjukhuset får kvinnorna förutom den fysiska vården även terapi och hjälp med att starta ett nytt liv, berättar Johanna Ingvarsson. Sjukhuset, där doktor Denis Mukwege arbetar, har hjälpt tiotusentals kvinnor.

– Hans arbete är ovärderligt. Det är en fantastisk man. Trots att jättemånga i Kongo vill mörda honom så fortsätter han att jobba för kvinnorna. Det är fantastiskt det han gör.

Totalt har Johanna Ingvarsson träffat Nobelpristagaren Denis Mukwege tre gånger. Senaste gången var i Sverige, när en film om nobelpristagarens arbete lanserades.

När hon frågade vad hon kunde göra – förutom att skänka pengar – uppmanade han henne att berättas om kriget.

– Han sade: Var en röst för detta. Berätta om detta för andra människor.

Johanna Ingvarsson driver en egen webbyrå i Kal-

mar. På en hemsida och en blogg berättar hon om besöket i Kongo och kliniken.

– Man blir tacksam mot människor som orkar göra det han gör. Vi kan inte förstå, som bor i ett så skyddat land.

Hon hoppas att priset ska bidra till förändring i Kongo och andra krigsdrabbade länder.

– Nu blir det så tydligt. Nu kan inte presidenten i Kongo säga att han inte vet vad som händer.

RASMUS JEPSSON

Köpenhamn ska få en ny ö. ARKIVFOTO: PAUL KLEIVEN

Köpenhamn får konstgjord ö

DANMARK. Danmarks huvudstad Köpenhamn ska få en konstgjord ö och en ny havstunnel, enligt statsminister Lars Løkke Rasmussen.

Den nya ön ska rymma bostäder för 35 000 människor och tillhörande arbetsplatser. Den första etappen av bygget planeras vara färdig 2035, men projektet kommer inte att vara helt klart förrän 2070. Ön ska byggas med hjälp av överskottsjord från andra byggprojekt i staden, och bidra till att skydda staden från befärad höjningar av havsnivån.

– Huvudstaden genomgår en snabb utveckling, och det byggs som aldrig tidigare. Det är bra, men det innebär också att Köpenhamn kommer att få slut på byggbar mark så småningom, och det är därför vi vill bygga en ny ö, säger Rasmussen.

Staden ska dessutom få en ny havstunnel, en ny tunnelbanelinje och en ringväg öster om staden. (TT)

Storsvindlare åtalas i Danmark

DANMARK. En 60-årig norsk kvinna, känd som "Nordens största bedragerska", åtalas i Danmark för en rad bedrägerier i landet, meddelar polisen på Nordsjälland.

Kvinnan åtalas för 22 fall av bedrägeri, dessutom ska hon ha stulit ett kopparstick och lånat pengar som hon varken haft möjlighet eller vilja att betala tillbaka. Brotten ska ha begåtts under en fyraårsperiod.

Kvinnan har under olika namn varit aktiv i Danmark, Norge och Sverige i över tjugo år. Hon är dömd i alla länderna och har utvisats från både Sverige och Danmark.

2011 gick den norska biskopen ut och varnade norska församlingar för kvinnan som ofta sökt sig till kyrkliga miljöer.

Kvinnan greps i juli i år. (TT)